

УДК 17.37.013

**ІНФОРМАЦІЙНІ ТА БІБЛІОГРАФІЧНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ,
ЯК ШЛЯХИ І ЗАСОБИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ
ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ ТА НАУКОВОЇ РОБОТИ
СТУДЕНТА**

*Перунова О.М., к.ю.н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Нікому не може бути відказано в праві на освіту. Наша держава при здійсненні цієї функції, яку вона приймає в області вищої освіти, дає обіцянку батькам студентів майбутніх вузів забезпечити освіту, яка б була конкурентоспроможною на рівні з іншими вузами Європейського Союзу.

Практика повсякденної діяльності людини і суспільства характеризується неухильним зростанням використання інформації різних джерел, а також нових інформаційних технологій.

Інформація може використовуватися людством у різному її прояві, але нас цікавить лише та категорія джерел, яка впливає на виховання молодих фахівців вищих навчальних закладів.

Право на якісну освіту на пряму залежить від продукту застосування того чи іншого бібліографічного джерела, новітніх технологій, стандартів наукового матеріалу, який застосовується студентами та викладається і розробляється педагогами вузу у свої наукових працях та методичних роботах.

Отже, інформаційні – бібліографічні ресурси – це певна сукупність різноманітних джерел літератури про об'єкти, які розглядаються в процесі вивчення абітурієнтами.

Основною задачею викладача, на наш погляд, є прояв стабільної заінтересованості студента в якості і засвоєнні знань, тобто результату сприйняття фактів різного походження при викладенні спеціалізованого матеріалу, воно повинно носити характер доброго, розумового, сприйняття матеріалу. Приймаючи сучасні технології к використанню та залучення елементів необхідних для той чи іншої теми, того чи іншого предмету, студент вчиться застосовуватися та автоматично проглядати нарочні засоби, що безумовно є складовою засвоєння матеріалу програми - дисципліни.

Для педагога важливо підказати, дати наводку на певну інформаційну продукцію літератури яка може допомогти учню.

Інакше кажучи бібліографічна продукція повинна мати зафіксовану інформацію, яка є результатом процесу підготовки , і засобом засвоєння – традиційні друковані джерела, а інформаційні технології сучасності (Інтернет) – певною цільовою структурою інформаційного світу, яка теж уявляє собою форму і зміст інформаційних технологій зазначенням і використанням необхідної літератури.

Якщо розглядати бібліографічний стандарт сприйняття інформації, то слід зазначити, що це може бути наукова література пов'язана з оглядом цього джерела, його структури, основних пунктів аналітичної частини, належність актуальних тем дисципліни, список та зазначення вибору творів письменників, які можуть використовуватися у подальшому вивченню предмета.

Залежно від змісту та тематики дисципліни, студент повинен розділяти їх на: універсальні, багатогалузеві, тематичні, персональні, країнознавчі, краєзнавчі.

Універсальні посібники відображають документи по всіх галузях знання і областях практичної діяльності , в тому числі і художньої літератури, а багатогалузеві – документи по кільком областям знань.

Галузеві посібники включають бібліографічні записи документів по одній галузі знань (галузі науки, практичної діяльності).

Тематичні посібники інформують про документи з певної теми, а персональні – про літературу. Красзнавчо – бібліографічний посібник відображає документи про одну чи декількох країнах, а красзнавче – про яку – не будь місцевість в країні (наприклад, місто).

Упорядкованість досягається завдяки застосуванню відповідного виду бібліографічного угруповання, у зв'язку з чим створюються різні види бібліографічних посібників.

Склад елементів цих джерел може бути різним. Наприклад вони можуть мати заголовок і бібліографічний опис, в інших додатково наводяться анотації, або прикладаються певні схеми, логічні системи.

Для студента при розгляді певної предметної тематики, на нашу думку необхідним є розглядати джерело пізнання в різних аспектах, а саме виходячи з огляду видової класифікації бібліографічних видань.

Головним аспектом сприйняття і аналізу тематичної інформації є безперечно здібність уміти працювати з книгою, цю здібність повинен частково передати виклад учню, тобто любити це робити і швидко розбиратися в її структурі. Правильно оцінювати і фіксувати в зручній формі все, що здається цікавим і потрібним для виконання наукового дослідження, вивчення матеріалу.

Першим кроком при підготовці до заняття, або при написанні наукової праці необхідно переділити увагу колу джерел, які мають основне первісне походження, а саме конспект лекцій, джерелам літератури, які є основними і тільки потім розширяти свій кругозір за допомогою інших бібліографічних видань, що мають теж безпосереднє або часткове відношення до теми учбового чи наукового дослідження.

Безперечно, особливо важливою буде власна організація самостійної праці студента, яка повинна відповідати головній ідеї організації процесу

обучення – мотивації виконання завдань викладача. Педагог повинен знайти ключові слова, підходи, емоційний настрій к кожному слухачеві, а також зорієнтувати його на певні етапи процесу заняття, поступово в процесі викладення галузевої науки створити сприятливі умови для зосередження і занурення у ту чи іншу дисципліну.

Для того щоб поставлене перед студентом завдання стало мотивом його розумової, практичної діяльності, воно повинно бути сприйняте, це спонукає студента до виконання поставленого завдання, а відповідно до організації своєї самосійної роботи, і можливо успіх подальшого розвитку цієї людини, з педагогічної точки зору, залежить від основних етапів занурення в вивчення дисципліни:

- загальне ознайомлення з вивченням основних тем предмету;
- побіжний перегляд рекомендованої літератури та літератури згідно свого особистого бажання;
- систематизація заснованої інформації (конспект лекції, нарочні записи, реферати, наукові роботи, дипломи);
- майбутня, можливо наукова праця (дисертація, монографія).

У процесі опрацювання та розгляду джерел слід відбирати лише наукові факти, тобто певні елементи, які лежать на основі наукового пізнання, відображають об'єктивну власність процесів та явищ: новизну, точність та об'єктивність і достовірність. Слід відбирати найавторитетніші джерела, що містять повну і бажано останню інформацію розгляду проблематики чи предмету вивчення.

Певну увагу треба приділити поняттю конспекту, оскільки, конспектування є процесом розумового переосмислення і письмової фіксації прочитаного тексту. Внаслідок конспектування з'являється запис, який допомагає його автору негайно чи через деякий час із необхідною швидкістю відтворити отриману раніше інформацію. Конспект уявляє собою глибинний пласт переосмислення інформації.

Діяльність, що має у своїй основі глибокий інтерес не лише до результату, а й до її процесуальних компонентів, найпродуктивніша, адже саме від неї людина має найбільше задоволення. Студент у цьому разі сам знаходитиме час для предмета. Який йому сподобався.

Жадоба інтелектуального пізнання повинна виховувати навички постійного поповнення своїх знань, самоосвіти, сприятиме розвитку працелюбності, організованості й ініціативи.

Використання джерел літератури частково формулюють індивідуальні здібності, майбутній професіоналізм. Вивчаючи, конспектуючи інформацію, перечитуючи сторінки та проглядаючи їх на сайтах студент, приходить до глибокого осмислення навчального матеріалу, самостійного мислення.

Раціональне планування студентом свого навчання залежить від дотримання ним розпланованого розпорядку дня. Він повинен орієнтуватися на навчальні програми, плани і розклади занять, які теж певною мірою уявляють собою літературу.

Таким чином, вивченнялюбих галузей науки, в незалежності від того це гуманітарна наука чи суспільні уявляють собою найважливіший засіб засвоєння змісту матеріалу його канви.

Книги, а в наш технологічний прогрес це і технічні ресурси фіксування інформації уявляють собою єдине джерело навчальної літератури, які постійно доповнюються новими науковими даними, важливими для сьогодення і сучасних молодих вчених. Свіжість наукової думки залежить від позитивного впливу засвоєння та наукової переробки результатів знань в їх формі засвоєння.